

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Virtutibus Moralibus, De Justitia Et Jure Et De
Contractibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDCCXXXIII.

VD18 90392159

Q. 8. An est obligatio compensandi lucrum cessans & damnum emergens
ex dilatione solutionis, vel restitutionis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40993

ris paribus possit secundum ordinem charitatis se aliis præferre.

7. Damnum spirituale, vel temporale grave ipse creditori, vel alicui tertio probabiliter eventurum ex restitutione. Nam tunc creditor non est rationabiliter invitus, si enim damnum ipsi immineat, tunc differendo ejus negotium utiliter geritur: si alius, ipse tenetur ex charitate pati dilationem sibi graviter non damnosam, ad vitandum gravius damnum proximi. Inò ex charitate tenemur differre solutionem, si creditor pecuniâ restituendâ certo abusus esset ad peccandum, & spes sit dilata solutione malum illud impeditum iri: quia ex charitate tenemur impedire damnum grave spirituale proximi, etiam cum aliquo ejus incommodo temporali, si possumus sine nostro gravi damno, ut patet ex correctione fraterna, dum adhibentur testes. Item secundum comunem, ex iustitiâ tenemur differre, si creditor re solutâ abusus sit contra iustitiam; v. g. si furens repetat gladium apud te depositum ad occidendum inimicum, tunc enim gladium reddere esset proximè cooperari homicidio; & alter ius habet ne in talibus circumstantiis gladium restituas, nisi ex recusatione æquale malum tibi impendeat.

Q. 8. *An est obligatio compensandi lucrum cessans, & damnum emergens ex dilatione solutionis, vel restitutionis?*

Resp. Debitor, qui ex culpa fuit in mora solvendi

solvendi tempore debito, tenetur ista compensare: quia peccavit contra justitiam, & ex peccato contra iustitiam oritur obligatio resarciendi damnum inde secutum. Quod si sine sua culpa non restituit tempore debito, adhuc ad id tenetur, si debitum erat ex delicto: quia iniuria præcedens est causa illorum, cum sine illa non contigissent, & debitor ex delicto tenetur creditorem restituere in eum statum, in quo fuisset, si iniuria illata non fuisset: alioqui non integrè resarcitur, & tollitur iniuria.

Sed iuxta multos non tenetur debitor ex contractu justo, nisi fuerit culpabiliter in mora: quia non est causa iniusta, ne quidem mediata, lucri cessantis, vel damni ex dilatione obvenientis creditori; sicque videntur contractus intelligi. Et quia ex Reg. Jur. 41. in 6. *Imputari non debet ei, per quem non stat, si non faciat, quod per eum fuerat faciendum.* Rectè limitant nisi differat solutionem præcisè ad vitandum damnum aliquod grave, quod statim solvendo pateretur; & non ob necessitatem extremam, vel gravem: nam tunc debitor ex contractu tenetur compensare creditori lucrum cessans, & damnum emergens ex dilatione illa licet iustâ: quia in pari casu potior est conditio creditoris possidentis ius exigendi solutionem; & par non est, ut debitor se ipsum servet indemnem cum damno creditoris, cui solvere potest: unde creditor non tenetur aliter consentire in hanc dilationem.